

HOE DAN

Rainproof als standaard

Stuurgroep Rainproof met vlnr Geertje Wijten (tvv Marlous Michels Ruimte en Duurzaamheid), Renze van Houten (Waternet), Jean-Paul Racour (Verkeer en Openbare Ruimte) en Marten Klein (Ingenieursbureau).

Om te voorkomen dat het Rainproof-doel niet afhankelijk blijft van enkele enthousiaste voorlopers, moet het een uitgangspunt worden in gemeentelijke werkwijze en beleid. Hoe doe je dat?

Regenwater stroomt overal dwars door heen, ook door projectgrenzen en afdelingen. Daarom vraagt de regenbestendige stad om een nieuwe werkwijze van zowel gemeente als Waternet.

“Regenbestendigheid is een belang dat over alle domeinen heen gaat. Het is groter dan de waterbeheerder en de rioleur. De wegbeheerder is misschien wel de grootste waterbeheerder van de stad,” zegt Marten Klein, directeur van het Ingenieursbureau en lid van de stuurgroep Rainproof.

“Mijn Ingenieursbureau en de afdeling Ruimte en Duurzaamheid zijn continu bezig om de stad in te richten. Dus je moet het samen doen, je kunt het niet alleen.”

Om de verschillende afdelingen en diensten samen aan de regenbestendige stad te laten werken, inventariseerde Rainproof alle relevante beleidsstukken en werkprocessen. Als je wilt dat regenbestendigheid op de agenda komt, moet je iedereen erbij betrekken die invloed heeft op de inrichting van de stad: niet alleen de beleidsmakers en projectmanagers, maar juist ook de ontwerpers, de technici, de werkvoorbereiders en de beheerders. Die benader je niet één voor één, maar via sleutelfiguren: mensen die enthousiast zijn en open staan voor nieuwe dingen, die het Rainproof-verhaal aan hun collega's kunnen vertellen.

Maar praten alleen is niet genoeg. Om regenbestendigheid in de praktijk te krijgen, is het nodig dat rainproof als voorwaarde op papier staat. Als er nieuwe visies of gebiedsplannen gemaakt worden, zorg je dat je aan tafel zit. Zo is regenbestendigheid in vier jaar tijd als voorwaarde in heel wat beleidsdocumenten vastgelegd [zie kader pagina 37].

Rainproof als uitgangspunt

“Voor projectaanvragen is duurzaamheid, waar Rainproof een belangrijk onderdeel van uitmaakt, één van de punten waarop de afdeling Stedelijke Programmering de beoordeling maakt,” zegt directiesecretaris Cas Poldermans van Verkeer en Openbare Ruimte.

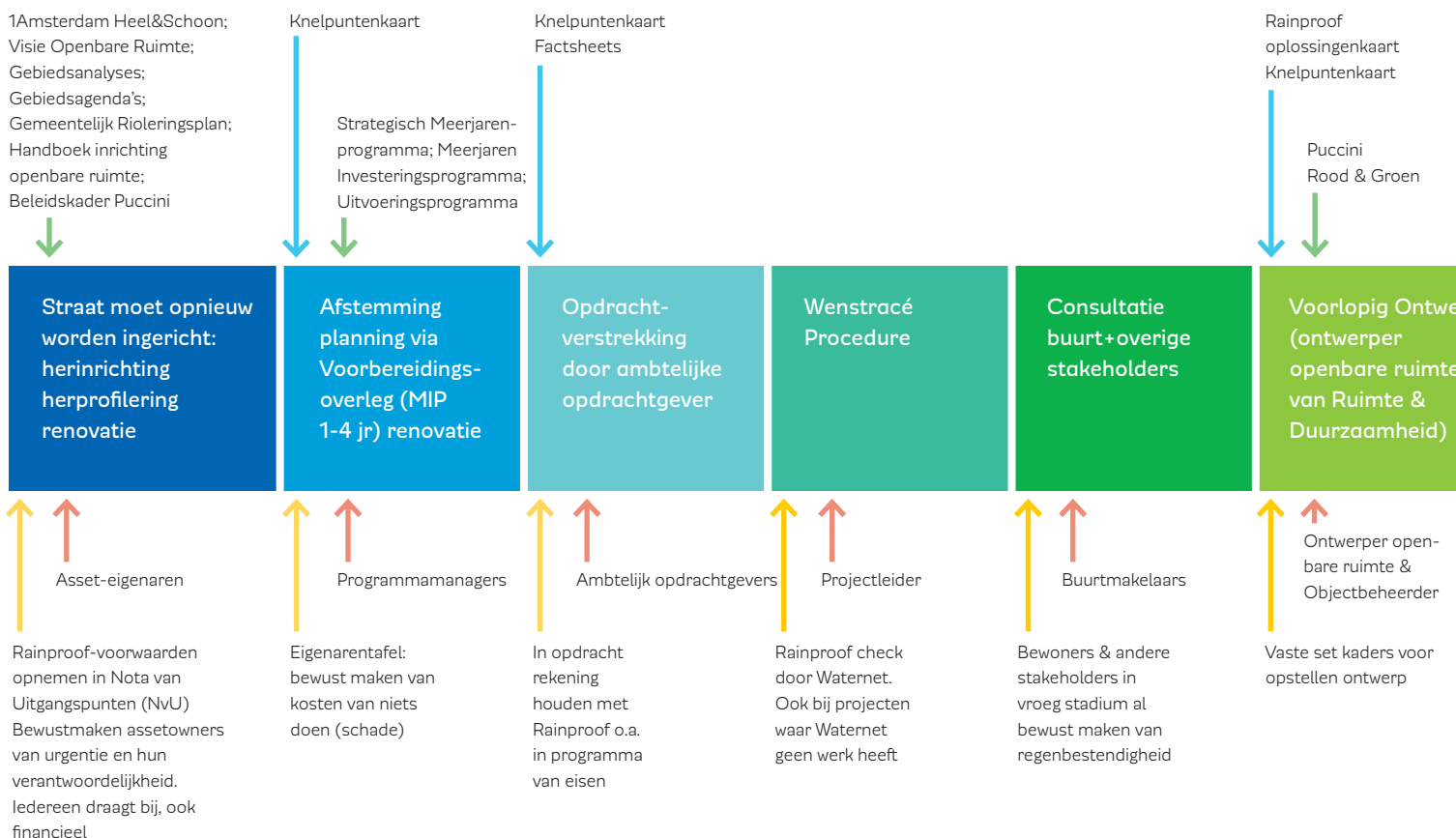
Maar het kan altijd beter. Het is nog niet zo dat alle straten en pleinen al rainproof worden aangelegd, zelfs al staat de ambitie in het Gemeentelijk Rioleringsplan dat de stad een bui van 60mm/uur moet kunnen verwerken zonder schade. “Het kan nu nog gebeuren dat er een weg open wordt gebroken en dat er niet over een nieuw rainproof-straatprofiel wordt nagedacht,” stelt Jean-Paul Rocour, directeur Verkeer en Openbare Ruimte en lid van de Stuurgroep Rainproof, “Rainproof zou ook in de materiaalkeuze voor straten veel explicieter als voorwaarde moeten worden opgenomen.”

Het struikelblok is dat er bij de inrichting van de stad met heel veel aspecten rekening gehouden moet worden. Rainproof is slechts een van de vele doelstellingen. Wat helpt, is dat regenbestendigheid nu is opgenomen in het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, dat de Rainproof-aanpak als voorbeeld noemt. Zo ontstaat ook binnen de gemeente Amsterdam veel meer aandacht voor Klimaatadaptatie. Ook de stuurgroep Rainproof, met leden van Waternet en gemeente, helpt om regenbestendigheid te blijven agenderen, en vooral: implementeren.

Waar in gemeentelijk proces van Amsterdam moet regenbestendigheid ingevoegd worden?

Conceptanalyse* van proces herinrichting woonstraat

* Analyse is een momentopname – processen, verantwoordelijkheden en beleidskaders zijn aan verandering onderhevig

Wat staat er al op papier?

- ✓ In het Gemeentelijk Rioleringsplan staat de ambitie dat de stad in 2020 een bui van 60 mm per uur kan verwerken zonder schade aan huizen en vitale infrastructuur.
- ✓ Een regenbestendige inrichting is overal in de stad het uitgangspunt volgens de Visie Openbare Ruimte.
- ✓ De Agenda's Duurzaamheid en Groen onderzoeken samen met Rainproof waar de stad kan vergroenen en ontharden en hoe je dat kunt stimuleren.
- ✓ Bij onderhoud worden zoveel mogelijk aanpassingen gedaan om regenbestendigheid te bevorderen volgens het beleidskader 1Amsterdam Heel & Schoon.
- ✓ Bij nieuwe gebiedsontwikkeling op de Zuidas en Centrumeiland is Rainproof een voorwaarde, o.a. in de vorm van de water-neutrale bouwenvelop.
- ✓ Rainproof-maatregelen worden meegenomen in gebiedsontwikkeling, stelt het Plaberum 2017.
- ✓ In het beleidskader Puccini (voor de inrichting van de openbare ruimte) zijn rainproof-oplossingen opgenomen.
- ✓ Rainproof is onderdeel van de basisspecificatie verharding.
- ✓ Rainproof is een van de uitgangspunten van het meerjaren investeringsprogramma van de stad. Projectaanvragen worden daar mede op beoordeeld.
- ✓ De thematische studie Regenbestendige Gebiedsontwikkeling geeft antwoord op de vraag "hoe kunnen we regenbestendigheid integreren in de transformatie en stedelijke verdichtingsopgave van de stad?".

Nieuwe werkwijze

Amsterdam Rainproof vraagt een andere werkwijze van zowel de gemeente als de waterbeheerder. Waternet wil zijn traditionele rol anders gaan invullen en over de hele linie 'rainproof' gaan werken. Daarom is het Rainproof-team – dat voorheen vanuit een eigen kantoor opereerde – sinds 2017 weer dichterbij op de huid van gemeente en Waternet gekropen.

Door die fysieke nabijheid kunnen ze hun kennis en ervaring met de netwerkaanpak beter met hun collega's delen. "We hebben Rainproof een vliegende start gegeven door het buiten de organisatie op te zetten. Een van de krachten was dat ze onafhankelijk waren," zegt Renze van Houten. Hij is niet alleen Waternet-directeur, maar ook stuurgroepvoorzitter en opdrachtgever van Rainproof. "Beleid is belangrijk, maar een heldere opgave, een enthousiaste club mensen met de juiste attitude, die anderen erbij kunnen betrekken, zijn minstens even belangrijk." Daarom is het belangrijk dat het Rainproof-team tussen hun Waternet-collega's rondloopt. "Niet dat ze aan veranderingen moeten gaan doen," verzekert Van Houten. "Ik roep ze vooral op om 'burgerlijke ongehoorzaamheid' te blijven tonen. Het succes van Rainproof staat of valt met een goed team van mensen met een goede houding, die weten hoe je moet enthousiasmeren, de omgeving erbij moet betrekken, de media op moet zoeken, en wanneer je je successen moet vieren." 💧

